

4. Декларація про поліцію: Резолюція 31-ої сесії Парламентської асамблеї Ради Європи від 08 травня 1979 року № 690 (м. Страсбург). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_803/conv/print (дата звернення: 15. 03. 2019).

5. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15 березня 2018 року № 2337-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19> (дата звернення: 17. 03. 2019).

УДК 314. 15 (4)

Олександр Семенович ЛЕВАШОВ,

доцент кафедри іноземних мов факультету №1 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат педагогічних наук, доцент

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1956-4888>

МІГРАЦІЙНА КРИЗА ЯК ВИКЛИК ІНТЕГРАЦІЙНИМ ПРОЦЕСАМ В ЄВРОПІ

Останні декілька років характеризуються різким збільшенням напливу мігрантів в європейські країни, що викликано, перш за все, поширенням та інтенсифікацією збройних конфліктів на Близькому Сході, в Афганістані та деяких інших регіонах світу. Загальна кількість новоприбулих мігрантів до Європейського союзу за останні декілька років склала за даними ООН понад два мільйони людей. І хоча основними первісними реципієнтами цієї хвилі міграції є середземноморські країни Італія, Греція та Іспанія, найбільш привабливими для мігрантів залишаються Німеччина та скандинавські країни. Це пояснюється їх сподіваннями на швидке надання притулку та більш вигідні умови соціального забезпечення.

І хоча через відомі економічні та демографічні проблеми держав Європи (старіюче населення, скорочення робочої сили) міграція і досі розглядається як джерело додаткових трудових ресурсів для Заходу, вона вочевидь створює дуже серйозні проблеми як для окремих європейських країн, так і для Європейського Союзу в цілому і навіть тих країн, які тільки мають намір до нього приєднатися. Неконтрольована хвиля міграції призвела до поляризації суспільства, радикалізації його окремих частин, укріплення позицій правих партій та рухів, які пропагують націоналістичні та іноді расистські погляди, і сприяла виникненню внутрішніх політичних конфліктів у багатьох країнах. Вона кинула дуже серйозний виклик європейській солідарності, показавши великі розбіжності серед європейських країн в їх підходах до міграції в цілому. Особливу тривогу у зв'язку з цим неконтрольованим напливом

висловлюють країни, що першими приймають мігрантів, що скаржаться на їх несправедливий розподіл серед членів ЄС, а також країни Центральної та Східної Європи, які відверто бояться демографічних змін і втрати своєї християнської ідентичності через появу великої кількості мусульманського населення.

Величезні міграційні потоки кидають виклик свободі руху в межах Шенгенської зони, яка є одним з наріжних каменів європейської інтеграції. Маючи сумнів у надійності зовнішніх європейських кордонів та побоюючись проникнення терористів та інших злочинців під виглядом мігрантів, деякі країни застосували власні заходи для захисту національних кордонів, які заявлені як тимчасові, але можуть перетворитися на постійні.

Однією з найбільших проблем, з якою не можуть впоратися країни Європи, є те, що значна кількість новоприбулих іммігрантів не мають наміру інтегруватись у європейське суспільство та культуру, а численні інтеграційні заходи країн-реципієнтів не досягають своєї мети. Присутність мігрантів як ізольованих анклавів з байдужим, недоброзичливим або навіть ворожим ставленням їх населення до оточуючого соціального середовища несе з собою загрозу відкритих суспільних конфліктів, а отже загрозу безпеці всієї країни. Непрямим підтвердженням реальності такого становища є те, що велика кількість екстремістів, котра поповнила ряди бойовиків Ісламської держави на Близькому Сході, була саме з Європи, а більшість терористичних актів, що мали місце останнім часом, були здійснені тими представниками екстремістських мусульманських течій, які зростали і виховувались у європейських країнах.

Практично в усіх країнах, які відчували на собі значний вплив мігрантів, відбулося погіршення криміногенної ситуації у зв'язку з численними порушеннями закону з їх боку. Напади та сексуальне насильство є тим, з чим стикаються громадяни, що викликає їх виправдане обурення та поступово починає для них асоціюватися з мігрантами у цілому. Це викликає додаткову напругу у суспільстві і посилює ксенофобські тенденції, які грають на руку правим партіям та різноманітним організаціям екстремістського толку.

Слід також зауважити, що навіть ті економічні вигоди, які декларувалися як одна з основних причин заохочення міграції, зараз підпадають сумніву. З одного боку, є побоювання, що мігранти можуть викликати недобросовісну конкуренцію на ринку праці, погоджуючись на меншу платню та забираючи робочі місця у корінного населення. З іншого боку, відчутна частина тих, хто іммігрував до Європи розглядає владу країн, які їх прийняли, в якості постійного джерела соціальної допомоги, надання преференцій та пільг і не мають наміру займатися будь-якою суспільно-корисною діяльністю. Якщо «нові європейці» не зможуть повноцінно інтегруватися до ринку труда Європейського

Союзу, це призведе до виникнення додаткового тягаря і матиме негативні наслідки для економічного становища багатьох європейських країн.

Міграція, як законна, так і нелегальна, продовжує залишатися тією проблемою, що, вочевидь, роз'єднує Європу. Відсутність загальноєвропейського консенсусу щодо шляхів вирішення цієї проблеми призводить до напруження як у відносинах між окремими країнами, так і в Євросоюзі в цілому. Для поліпшення становища з прийомом мігрантів переглянуті попередні угоди між країнами Союзу, зокрема, Дублінські домовленості, з метою більш справедливого розподілу обов'язків та відповідальності за управління міграційними потоками. Крім того, окремі країни заключають угоди з країнами-сусідами щодо регулювання транскордонними міграційними процесами, але це викликає побоювання утворення певних «фракцій» в тому, що повинно бути єдиною європейською сім'єю, що виступає єдиним фронтом задля вирішення будь-яких проблем.

Окремі країни, такі, як Польща та Угорщина, котрі налаштовані рішуче проти прийому мігрантів до своїх країн, фактично перекладають весь тягар на плечі інших членів європейської спільноти, що, безумовно, підриває взаємну довіру. Ціла низка країн відмовляється визнати, що Європа стикнулася з колективною проблемою, яку слід вирішувати сумісними зусиллями.

На жаль, розкол між країнами з популістськими урядами, які значною мірою і виникли як результат незадоволення міграцією, та рештою країн ЄС зберігається, а подекуди і розширюється. Під загрозу поставлено саме існування унікального історичного європейського проекту, який з'єднав 28 країн континенту з населенням більш ніж півмільярда людей та загальним ВВП майже 19 трильйонів доларів заради загальної мети – процвітання та демократії. Продовжує існувати екзистенціальний ризик для ЄС, тобто ризик того, що союз взагалі припинить своє існування, принаймні у його теперішній формі, що є, безумовно, найгіршим з можливих сценаріїв подальшого розвитку подій.

Слід зазначити, що є ще один вимір цієї проблеми, особливо актуальний для України. Невизначеність з вирішенням проблеми біженців та мігрантів призводить до зменшення привабливості євроінтеграції в очах пересічного громадянина та надає додаткові козирі тим політичним діячам, які виступають проти європейського вектору розвитку країни.

Проте надію надають позитивні економічні новини – після декількох років повільного розвитку економіки країн ЄС демонструють певне зростання, що перевищує очікування і надає нове «вікно можливостей» для подальшого просування вперед. Крім того, за обережними оцінками міграційні потоки пройшли свій пік і мають тенденцію до зменшення. Європейські лідери сподіваються, що це поряд

з досягненням загальноєвропейських політичних домовленостей допоможе зберегти привабливість існуючого союзу, подолати так званий «євроскептицизм», зміцнити безпеку країн-учасниць та залучити до ЄС нових членів.

Від рішень, котрі будуть прийняті найближчим часом, залежить майбутнє об'єднаної Європи, що все ще знаходиться під загрозою.

УДК 341:353

Валентина Вікторівна ПОЧУЄВА,

доцент кафедри іноземних мов Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат педагогічних наук, доцент

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-1021-3627>

МИРОТВОРЧИЙ АСПЕКТ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО КУРСУ УКРАЇНИ

Сучасний світ розглядає участь у миротворчій діяльності як важливу складову зовнішньої політики держави. Україна послідовно будує свою зовнішню політику на основі беззастережного дотримання принципів міжнародного права, Статуту ООН та інших міжнародно-правових актів, при цьому миротворчість виступає пріоритетним напрямом, реалізація якого позитивно впливає на зміцнення авторитету України на світовій арені та сприяє розвитку співробітництва з євроатлантичними структурами.

Історія миротворчого руху України розпочалася на початку 90-х років ХХ століття, коли розпал політичних протиріч і громадських процесів став каталізатором збройних конфліктів у деяких країнах Європи, зокрема у Югославії (1, с. 67).

Можна визначити кілька етапів розвитку миротворчого процесу в Україні. 1994-1996 є роками зародження миротворчого руху, коли була розроблена концепція щодо участі країни у міжнародних операціях з підтримання миру та безпеки, а перший загін правоохоронців МВС України вирушив до охопленої війною Югославії задля врегулювання конфлікту та встановлення миру. Зарекомендувавши себе високопрофесійними офіцерами, вони проклали шлях до участі працівників поліції України у міжнародних місіях.

1996-2000 є роками становлення миротворчого руху. В 1997 році наші миротворці вперше відбули до Анголи. В 1998 році українських правоохоронців запрошують до участі в місії ОБСЄ у Косово. У 1999 році кількість правоохоронців збільшується до 100 осіб у різних країнах і місіях. У 2000 році як знак визнання високого професіоналізму поліцейського персоналу України у миротворчих операціях нам пропонується направити перші спеціальні підрозділи до Косово.